

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2023/1032**z dnia 25 maja 2023 r.****ustanawiające środki w celu zapobiegania wprowadzaniu na terytorium Unii i rozprzestrzenianiu się na nim wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) i zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2020/1191**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 30 ust. 1,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) ⁽²⁾, w szczególności jego art. 22 ust. 3 i art. 52,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wirus brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) („określony agrofag”) nie jest obecnie wymieniony jako agrofag kwarantannowy dla UE ani jako regulowany agrofag niekwarantannowy dla Unii w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2019/2072 ⁽³⁾. Spełnia on jednak kryteria określone w sekcji 3 podsekcja 2 załącznika I do rozporządzenia (UE) 2016/2031 dotyczące wstępnej oceny w celu identyfikacji agrofagów, które tymczasowo kwalifikują się jako agrofagi kwarantannowe dla Unii wymagające środków tymczasowych, o których mowa w art. 30 ust. 1 tego rozporządzenia.
- (2) W rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2020/1191 ⁽⁴⁾ ustanowiono środki zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się na jej terytorium określonego agrofaga. Wspomniane rozporządzenie traci moc z dniem 31 maja 2023 r.
- (3) Po przyjęciu rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191 zgromadzono bardziej aktualne informacje naukowe na temat rozprzestrzeniania się określonego agrofaga oraz na temat metod badawczych, a audyty przeprowadzone przez służby Komisji dostarczyły informacji zwrotnych na temat wdrażania przepisów i ich wpływu na ochronę przed rozprzestrzenianiem się choroby. Uzasadnia to potrzebę przyjęcia nowego aktu zawierającego bardziej szczegółowe środki niż przewidziane w tym rozporządzeniu.
- (4) W celu zapewnienia najbardziej proaktywnego podejścia do ochrony fitosanitarnej należy ustanowić środki dotyczące sytuacji, w których dowolna osoba podejrzewa występowanie na terytorium Unii określonego agrofaga lub stwierdzi takie występowanie, oraz w odniesieniu do odpowiedniego powiadomienia właściwego organu i działań, które ma on podjąć.

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1.

⁽³⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz.U. L 319 z 10.12.2019, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/1191 z dnia 11 sierpnia 2020 r. ustanawiające środki w celu zapobiegania wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) i uchylające decyzję wykonawczą (UE) 2019/1615 (Dz.U. L 262 z 12.8.2020, s. 6).

- (5) W przypadku urzędowego potwierdzenia występowania określonego agrofaga na terytorium państwa członkowskiego właściwy organ danego państwa członkowskiego powinien ustanowić obszar wyznaczony w celu zapewnienia zwalczania tego agrofaga i zapobiegania jego rozprzestrzenianiu się na pozostałą część terytorium Unii. Aby zapewnić najbardziej odpowiednie i proporcjonalne podejście, należy przyjąć różne przepisy dotyczące wyznaczania granic w przypadku potwierdzenia występowania określonego agrofaga w punktach produkcji objętych ochroną fizyczną ze względu na zmniejszone zagrożenie fitosanitarne wynikające z tej ochrony.
- (6) Aby zapewnić bardziej proaktywne podejście do ochrony terytorium Unii przed określonym agrofagiem, państwa członkowskie powinny przeprowadzać coroczne kontrole występowania określonego agrofaga na swoim terytorium.
- (7) Należy ustanowić przepisy dotyczące przemieszczania na terytorium Unii nasion *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców oraz *Capsicum* spp. („określone nasiona”), oraz roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż określone nasiona *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców *Capsicum* spp. („określonych roślin przeznaczonych do sadzenia”), ponieważ te nasiona i inne rośliny przeznaczone do sadzenia w sposób najbardziej prawdopodobny mogą zawierać i rozprzestrzeniać określonego agrofaga.
- (8) Przepisy te powinny obejmować, stosownie do rodzaju rośliny i jej produkcji, wykluczenie występowania agrofaga w punkcie produkcji, kontrolę wzrokową, pobieranie próbek i badanie, odpowiednie postępowanie z partiami oraz środki dotyczące roślin mącznych. Takie podejście jest konieczne w celu dostosowania się do technicznych okoliczności każdego przypadku produkcji i przemieszczania określonych nasion i określonych roślin.
- (9) W szczególności wszystkie partie określonych nasion powinny podlegać pobieraniu próbek i badaniu przez właściwy organ w celu wykrycia występowania określonego agrofaga. Te określone nasiona powinny być również badane przez właściwy organ lub podmiot profesjonalny, stosownie do przypadku, przed dalszym przetwarzaniem i na podstawie tych badań powinno zostać stwierdzone, że są one wolne od określonego agrofaga. Jest to niezbędne do ochrony terytorium Unii przed określonym agrofagiem, ponieważ określone nasiona są materiałem wyjściowym do produkcji wszystkich odpowiednich roślin.
- (10) W celu ochrony terytorium Unii przed określonym agrofagiem należy określić wymogi dotyczące wprowadzania do Unii określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia z państw trzecich. Wymogi te powinny być podobne do wymogów dotyczących przemieszczania określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia w Unii, aby zapewnić niedyskryminacyjne podejście.
- (11) Wyłączenie z tych wymogów określonych nasion i określonych roślin należących do odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, jest proporcjonalne, ponieważ w przypadku tych roślin odpowiednie zagrożenie fitosanitarne jest ograniczone do dopuszczalnego poziomu. Państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji i pozostałym państwom członkowskim regularnie aktualizowany wykaz tych odpornych odmian.
- (12) W celu zapewnienia skutecznych kontroli urzędowych przeciwko wprowadzaniu określonego agrofaga do Unii właściwy organ powinien pobierać próbki z co najmniej 20 % przesyłek określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia i badać je w punktach kontroli granicznej pierwszego przybycia do Unii lub w punkcie kontroli, o którym mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2123 ⁽⁵⁾. W przypadku przesyłek określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia pochodzących z Izraela i Chin ten wskaźnik pobierania próbek i przeprowadzania testów powinien wynosić odpowiednio 50 % i 100 % ze względu na większą liczbę przypadków przechwycenia określonego agrofaga w towarach pochodzących z tych państw trzecich.
- (13) Aby zapewnić państwom trzecim, właściwym organom i podmiotom profesjonalnym wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do przepisów niniejszego rozporządzenia, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia 1 września 2023 r. Z tego powodu oraz aby uniknąć wszelkich luk prawnych, należy zmienić datę zakończenia stosowania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191 z dnia 31 maja 2023 r. na dzień 31 sierpnia 2023 r.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2123 z dnia 10 października 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 w odniesieniu do przepisów dotyczących przypadków, w których kontrole identyfikacyjne i kontrole bezpośrednie niektórych towarów mogą być przeprowadzane w punktach kontroli, a kontrole dokumentacji mogą być przeprowadzane w pewnej odległości od punktów kontroli granicznej, oraz warunków, na jakich może się to odbywać (Dz.U. L 321 z 12.12.2019, s. 64).

- (14) Pełna ocena określonego agrofaga w celu określenia zagrożenia dla terytorium Unii nie została jeszcze zakończona. Z tego względu niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do dnia 31 grudnia 2024 r., aby zapewnić czas na przeprowadzenie tej oceny przed tym terminem.
- (15) Aby szybko zareagować na zagrożenie fitosanitarne związane z występowaniem określonego agrofaga, przepisy niniejszego rozporządzenia powinny wejść w życie w możliwie najkrótszym terminie. Z tego względu niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu.
- (16) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia środki zapobiegające wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „określony agrofag” oznacza wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV);
- b) „określone rośliny” oznaczają rośliny *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców oraz rośliny *Capsicum* spp., inne niż określone nasiona i określone owoce;
- c) „określone rośliny przeznaczone do sadzenia” oznaczają rośliny przeznaczone do sadzenia należące do gatunku *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców oraz rośliny *Capsicum* spp., inne niż określone nasiona;
- d) „określone nasiona” oznaczają nasiona *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców oraz *Capsicum* spp.;
- e) „określone owoce” oznaczają owoce *Solanum lycopersicum* L. i jego mieszańców oraz *Capsicum* spp.

Artykuł 3

Zakazy dotyczące określonego agrofaga

Określony agrofag nie może być wprowadzany, przemieszczany, utrzymywany, rozmnażany ani uwalniany na terytorium Unii.

Artykuł 4

Środki stosowane w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia występowania określonego agrofaga

1. Każdy, kto podejrzewa występowanie na terytorium Unii określonego agrofaga lub stwierdzi takie występowanie, niezwłocznie powiadamia o tym właściwy organ i przekazuje mu wszelkie istotne informacje dotyczące występowania lub podejrzenia występowania tego agrofaga.
2. Po otrzymaniu takich informacji właściwy organ:
 - a) niezwłocznie rejestruje przekazane informacje;
 - b) wprowadza wszelkie niezbędne środki w celu potwierdzenia lub wykluczenia występowania lub podejrzenia występowania określonego agrofaga;

- c) zapewnia, aby każda osoba mająca pod kontrolą określone rośliny, określone nasiona lub określone owoce, które mogą zostać zakażone określonym agrofagiem, została niezwłocznie poinformowana o:
- (i) występowania lub podejrzeniu występowania określonego agrofaga; oraz
 - (ii) możliwym ryzyku związanym z określonym agrofagiem oraz środkach, jakie należy zastosować.

Artykuł 5

Kontrole występowania określonego agrofaga

1. Właściwe organy przeprowadzają coroczne kontrole występowania określonego agrofaga na swoim terytorium.
2. Badania te:
 - a) obejmują pobieranie próbek i badania określone w załączniku; oraz
 - b) są oparte na:
 - (i) ocenie ryzyka wprowadzenia określonego agrofaga do danego państwa członkowskiego i rozprzestrzeniania się go na jego terytorium; oraz
 - (ii) solidnych zasadach naukowych i technicznych w odniesieniu do możliwości wykrycia określonego agrofaga.
3. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wynikach kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym.

Artykuł 6

Środki w przypadku potwierdzonego występowania określonego agrofaga

1. W przypadku urzędowego potwierdzenia występowania określonego agrofaga na terytorium państwa członkowskiego właściwy organ państwa członkowskiego zapewnia zastosowanie właściwych środków w celu zwalczania określonego agrofaga zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2016/2031.

Ten właściwy organ wprowadza środki określone w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, chyba że w odniesieniu do określonego agrofaga spełnione są warunki ustanowione w art. 18 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/2031.

Środki określone w ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do odmian określonych roślin przeznaczonych do sadzenia, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga. Państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim regularnie aktualizowany wykaz tych odpornych odmian.

2. Właściwy organ niezwłocznie ustanawia obszar wyznaczony w następujący sposób:
 - a) jeśli określony agrofag jest obecny w punktach produkcji objętych ochroną fizyczną, obszar wyznaczony obejmuje co najmniej punkt produkcji, w którym wykryto określonego agrofaga;
 - b) jeśli określony agrofag jest obecny w punktach produkcji innych niż te, o których mowa w lit. a), obszar wyznaczony obejmuje:
 - (i) strefę porażenia obejmującą co najmniej punkt produkcji, w którym stwierdzono występowanie określonego agrofaga;
 - (ii) strefę buforową o wielkości co najmniej 30 m otaczającą strefę porażenia.
3. Na obszarze wyznaczonym właściwy organ lub podmiot profesjonalny pod urzędowym nadzorem właściwego organu:
 - a) w przypadku punktów produkcji przeznaczonych do produkcji określonych roślin przeznaczonych do sadzenia lub do produkcji określonych nasion:
 - (i) niezwłocznie usuwają i niszczą wszystkie zakażone partie określonych roślin przeznaczonych do sadzenia oraz, w stosownych przypadkach, ich podłoże uprawowe i określone nasiona pochodzące z tych partii. Wspomniane usuwanie i niszczenie przeprowadza się w taki sposób, aby nie wystąpiło ryzyko rozprzestrzenienia się określonego agrofaga;

- (ii) stosują szczególne środki higieny w odniesieniu do personelu, struktur, narzędzi i maszyn punktu produkcji, materiałów i środków transportu, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się określonego agrofaga na inne partie znajdujące się w punkcie produkcji oraz na kolejne uprawy określonych roślin lub na inne punkty produkcji;
 - (iii) niszczą lub poddają zabiegom podłoże uprawowe przynajmniej na końcu sezonu uprawy w taki sposób, by nie wystąpiło możliwe do zidentyfikowania ryzyko rozprzestrzenienia się określonego agrofaga;
- b) w przypadku punktów produkcji przeznaczonych do produkcji określonych owoców:
- (i) usuwają i niszczą wszystkie zakażone określone rośliny z punktu produkcji przynajmniej na końcu sezonu uprawy. Usuwanie przeprowadza się w taki sposób, aby nie wystąpiło możliwe do zidentyfikowania ryzyko rozprzestrzenienia się określonego agrofaga;
 - (ii) stosują szczególne środki higieny w odniesieniu do personelu, struktur, narzędzi i maszyn punktu produkcji, materiałów i środków pakowania i transportu owoców, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się określonego agrofaga na kolejne uprawy określonych roślin lub na inne punkty produkcji;
 - (iii) niszczą lub poddają zabiegom podłoże uprawowe przynajmniej na końcu sezonu uprawy w taki sposób, by nie wystąpiło możliwe do zidentyfikowania ryzyko rozprzestrzenienia się określonego agrofaga.

Artykuł 7

Przemieszczanie na terytorium Unii określonych roślin przeznaczonych do sadzenia

1. Określone rośliny przeznaczone do sadzenia mogą być przemieszczane na terytorium Unii tylko wówczas, gdy towarzyszy im paszport roślin wydany po stwierdzeniu przez właściwy organ lub dany podmiot profesjonalny spełnienia wszystkich następujących warunków:
- a) określone rośliny przeznaczone do sadzenia pochodzą z określonych nasion, które spełniają wymogi ustanowione w art. 8 i 10;
 - b) określone rośliny przeznaczone do sadzenia były uprawiane w punkcie produkcji, o którym wiadomo, że nie występuje w nim określony agrofag, co stwierdzono na podstawie urzędowych kontroli przeprowadzanych w odpowiednim momencie umożliwiającym wykrycie określonego agrofaga;
 - c) określone rośliny przeznaczone do sadzenia, które wykazują objawy występowania określonego agrofaga, zostały poddane pobieraniu próbek i badaniom przez właściwy organ, a badania te wykazały, że rośliny te są wolne od określonego agrofaga;
 - d) partie określonych roślin przeznaczonych do sadzenia były utrzymywane osobno od innych partii określonych roślin poprzez zastosowanie odpowiednich środków higienicznych.

Pobieranie próbek do badań, o których mowa w niniejszym ustępie, przeprowadza się zgodnie z załącznikiem.

2. Warunki określone w ust. 1 dotyczące wydawania paszportów roślin nie mają zastosowania do odmian określonych roślin przeznaczonych do sadzenia, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga. Państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim regularnie aktualizowany wykaz tych odpornych odmian.

Artykuł 8

Przemieszczanie określonych nasion na terytorium Unii

1. Określone nasiona mogą być przemieszczane na terytorium Unii tylko wówczas, gdy towarzyszy im paszport roślin wydany po stwierdzeniu przez właściwy organ lub dany podmiot profesjonalny spełnienia następujących warunków:
- a) rośliny mateczne określonych nasion zostały wyprodukowane w punkcie produkcji, o którym wiadomo, że nie występuje w nim określony agrofag, co stwierdzono na podstawie urzędowych inspekcji przeprowadzanych w odpowiednim momencie umożliwiającym wykrycie określonego agrofaga;

- b) w przypadku partii określonych nasion pochodzącej z ponad 30 roślin matecznych, ta partia określonych nasion przed przetworzeniem została poddana przez właściwy organ pobieraniu próbek i badaniu na występowanie określonego agrofaga, jak określono w załączniku, lub została poddana przez podmioty profesjonalne pobieraniu próbek i badaniu pod urzędowym nadzorem właściwego organu i została uznana, na podstawie tych badań, za wolną od określonego agrofaga. Właściwy organ został powiadomiony o każdym występowaniu określonego agrofaga, a zakażonych partii określonych nasion nie przemieszcza się na terytorium Unii;
- c) w przypadku partii określonych nasion pochodzącej z co najwyżej 30 roślin matecznych właściwy organ przeprowadził pobieranie próbek i badanie, jak określono w załączniku, na występowanie określonego agrofaga lub podmioty profesjonalne pod urzędowym nadzorem właściwego organu przeprowadziły pobieranie próbek i badanie na określonych nasionach lub na każdej roślinie matecznej tych określonych nasion. Na podstawie tych badań stwierdzono, że określone nasiona lub rośliny mateczne są wolne od określonego agrofaga. Właściwy organ został powiadomiony o każdym występowaniu określonego agrofaga, a partii określonych nasion pochodzących z zakażonych roślin matecznych nie przemieszcza się na terytorium Unii;
- d) w przypadku podejrzenia występowania określonego agrofaga pobieranie próbek i badanie przeprowadzane są wyłącznie przez właściwe organy zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2016/2031;
- e) pochodzenie wszystkich partii określonych nasion jest rejestrowane i dokumentowane.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a), b), c) i d) określone nasiona, które zostały zebrane przed dniem 31 sierpnia 2023 r. i przed ich pierwszym przemieszczeniem na terytorium Unii zostały uznane przez właściwy organ lub dany podmiot profesjonalny za spełniające wymogi rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191, mogą być przemieszczane na terytorium Unii z paszportem roślin poświadczającym zgodność z tymi wymogami.

3. Partie określonych nasion przemieszczane po raz pierwszy na terytorium Unii od dnia 1 kwietnia 2021 r., które przed dniem 30 września 2020 r. zostały zbadane testem immunoenzymatycznym (ELISA), poddaje się ponownemu badaniu przy użyciu metody badawczej innej niż ELISA, o której mowa w pkt 3 załącznika.

4. Pobieranie próbek i badania przeprowadza się zgodnie z załącznikiem.

5. Warunki określone w ust. 1 i 2 dotyczące wydawania paszportów roślin nie mają zastosowania do określonych nasion odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga. Państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim regularnie aktualizowany wykaz tych odpornych odmian.

Artykuł 9

Wprowadzanie na terytorium Unii określonych roślin przeznaczonych do sadzenia

1. Określone rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż rośliny należące do odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, pochodzące z państw trzecich, mogą być wprowadzane do Unii jedynie wówczas, gdy towarzyszy im świadectwo fitosanitarne, które pod nagłówkiem „Deklaracja dodatkowa” zawiera następujące elementy:

- a) urzędowe oświadczenie, że określone rośliny przeznaczone do sadzenia pochodzą z nasion, które spełniają wymogi ustanowione w art. 10;
- b) urzędowe oświadczenie, że określone rośliny przeznaczone do sadzenia zostały wyprodukowane w punkcie produkcji, który jest zarejestrowany i nadzorowany przez krajową organizację ochrony roślin w państwie pochodzenia i o którym wiadomo, że jest wolny od określonego agrofaga na podstawie kontroli inspekcji urzędowych, pobierania próbek i badań przeprowadzonych w odpowiednim momencie umożliwiającym wykrycie określonego agrofaga;
- c) nazwę zarejestrowanego punktu produkcji.

2. Określone rośliny przeznaczone do sadzenia należące do odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, pochodzące z państw trzecich, mogą być wprowadzane do Unii jedynie wówczas, gdy towarzyszy im świadectwo fitosanitarne, które pod nagłówkiem „Deklaracja dodatkowa” zawiera potwierdzenie tej odporności.

*Artykuł 10***Wprowadzanie do Unii określonych nasion**

1. Określone nasiona pochodzące z państw trzecich, inne niż należące do odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, mogą być wprowadzane do Unii jedynie wówczas, gdy towarzyszy im świadectwo fitosanitarne, które pod nagłówkiem „Deklaracja dodatkowa” zawiera wszystkie następujące elementy:

- a) urzędowe oświadczenie, że spełnione zostały wszystkie następujące warunki:
 - (i) rośliny mateczne określonych nasion zostały wyprodukowane w punkcie produkcji, o którym wiadomo, że nie występuje w nim określony agrofag, co stwierdzono na podstawie urzędowych kontroli przeprowadzanych w odpowiednim momencie umożliwiającym wykrycie określonego agrofaga;
 - (ii) w przypadku partii określonych nasion pochodzącej z ponad 30 roślin matecznych, ta partia określonych nasion przed przetworzeniem została poddana urzędowemu pobraniu próbek i badaniu na występowanie określonego agrofaga, jak określono w załączniku, i na podstawie tych badań została uznana za wolną od określonego agrofaga;
 - (iii) w przypadku partii określonych nasion pochodzącej z co najwyżej 30 roślin matecznych, na określonych nasionach lub na każdej pojedynczej roślinie matecznej tych określonych nasion przeprowadzono pobieranie próbek i badanie, jak określono w załączniku. Na podstawie tych badań stwierdzono, że określone nasiona lub rośliny mateczne są wolne od określonego agrofaga;
- b) informacje zapewniające identyfikowalność punktu produkcji roślin matecznych.

2. Określone nasiona odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, pochodzące z państw trzecich, mogą być wprowadzane do Unii jedynie wówczas, gdy towarzyszy im świadectwo fitosanitarne, które pod nagłówkiem „Deklaracja dodatkowa” zawiera potwierdzenie tej odporności.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. a) określone nasiona, które zostały zebrane przed dniem 31 sierpnia 2023 r. i przed ich wprowadzeniem do Unii zostały uznane za spełniające wymogi rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191, mogą być wprowadzane na terytorium Unii, gdy towarzyszy im świadectwo fitosanitarne zawierające w rubryce „Deklaracja dodatkowa” następujące oświadczenie: „Te nasiona zostały zebrane przed 31 sierpnia 2023 r. i uznano je za zgodne z rozporządzeniem (UE) 2020/1191”.

*Artykuł 11***Kontrole urzędowe przy wprowadzaniu do Unii**

Co najmniej 20 % przesyłek określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia poddaje się pobieraniu próbek i badaniu przez właściwy organ w punktach kontroli granicznej pierwszego przybycia do Unii lub w punkcie kontroli, o którym mowa w art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2123, jak określono w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

W przypadku przesyłek określonych nasion i określonych roślin przeznaczonych do sadzenia pochodzących z Izraela i Chin ten wskaźnik pobierania próbek i badania wynosi odpowiednio 50 % i 100 %.

*Artykuł 12***Zmiana rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191**

W art. 12 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2020/1191 datę „31 maja 2023 r.” zastępuje się datą „31 sierpnia 2023 r.”.

*Artykuł 13***Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 września 2023 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 maja 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

1. Plany pobierania próbek określonych nasion innych niż nasiona odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga

Pobieranie próbek nasion do badania jest przeprowadzane na podstawie następujących planów pobierania próbek, w zależności od partii materiału siewnego, zgodnie z opisem w odpowiednich tabelach międzynarodowego standardu dla środków fitosanitarnych nr 31 Metodologia pobierania próbek z przesyłek (ISPM31):

- a) dla partii materiału siewnego pochodzącej z co najwyżej 30 roślin matecznych:
 - zastosowanie planu pobierania próbek o rozkładzie hipergeometrycznym, dzięki któremu można stwierdzić z wiarygodnością 95 % poziom występowania zakażonych roślin wynoszący co najmniej 10 %; lub
 - badanie każdej rośliny matecznej partii materiału siewnego;
- b) w przypadku partii materiału siewnego zawierającej nie więcej niż 3 000 nasion: zastosowanie planu pobierania próbek o rozkładzie hipergeometrycznym, dzięki któremu można stwierdzić z wiarygodnością 95 % poziom występowania zakażonych roślin wynoszący co najmniej 10 %;
- c) w przypadku partii materiału siewnego przekraczającej 3 000 nasion, ale nieprzekraczającej 30 000 nasion: zastosowanie planu pobierania próbek, dzięki któremu można stwierdzić z wiarygodnością 95 % poziom występowania zakażonych roślin wynoszący co najmniej 1 %;
- d) w przypadku partii materiału siewnego przekraczającej 30 000 nasion: zastosowanie planu pobierania próbek, dzięki któremu można stwierdzić z wiarygodnością 95 % poziom występowania zakażonych roślin wynoszący co najmniej 0,1 %.

Podpróbki co celów metod łańcuchowej reakcji polimerazy (PCR) składają się maksymalnie z 1 000 nasion.

2. Plany pobierania próbek określonych roślin innych niż odmiany, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga

- a) W przypadku tych określonych roślin pobiera się co najmniej jedną próbkę składającą się z maksymalnie 200 młodych liści z górnej części rośliny lub działek kielicha z owoców na każdy punkt produkcji i, w stosownych przypadkach, na kultywar.
- b) W przypadku roślin wykazujących objawy zakażenia próbki do badań pobiera się z co najmniej 3 liści z objawami.
- c) W przypadku badania roślin matecznych, w stosownych przypadkach zbiera się młode liście z górnej części rośliny lub działki kielicha z owoców.

3. Metody badawcze do celów wykrywania i identyfikacji określonego agrofaga na nasionach innych niż nasiona odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga

Do wykrywania określonego agrofaga na określonych nasionach stosuje się jedną z następujących metod badawczych:

- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, opisana w protokole Międzynarodowej Federacji Nasiennej (ISF) (2020) ⁽¹⁾,
- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, Menzel i Winter (2021) ⁽²⁾,
- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, Bernabé-Orts i in. (2021) ⁽³⁾.

W przypadku dodatniego wyniku badania na występowanie przeprowadza się badanie drugą metodą, inną niż metoda stosowana do wykrywania występowania, obejmującą jedną z wymienionych powyżej metod RT-PCR w czasie rzeczywistym, z wykorzystaniem tej samej próbki w celu potwierdzenia identyfikacji. W przypadku niezgodności między wynikami wykrywania i identyfikacji uzyskanymi w odniesieniu do nasion otoczonych usuwa się otoczkę nasion, a nasiona bada się powtórnie, w stosownych przypadkach.

⁽¹⁾ ISF (2020), Detection of Infectious Tomato brown Rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed [Wykrywanie wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) w nasionach pomidora i papryki], <https://worldseed.org/our-work/seed-health/ish-methods/>, wersja 1.5, upload 29/03/2023.

⁽²⁾ Menzel, W. i Winter, S. (2021). Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV [Identyfikacja nowych i znanych tobamowirusów w pomidorach i innych uprawach psiankowatych przy użyciu nowej pary generycznych starterów oraz opracowanie specyficznego RT- qPCR dla ToBRFV]. *Acta Horticulturae* 1316, s. 143–148.

⁽³⁾ Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus [Nowe sposoby swoistego i czułego wykrywania nowego wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora]. *Wirusy* 13, 1680.

4. Metody badawcze do celów wykrywania i identyfikacji określonego agrofaga na określonych roślinach innych niż rośliny odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, oraz na określonych owocach

Do celów wykrywania określonego agrofaga na określonych roślinach innych niż określone rośliny odmian, o których wiadomo, że są odporne na określonego agrofaga, oraz na określonych owocach stosuje się jedną z następujących metod badawczych:

- ELISA, wyłącznie w przypadku materiału wykazującego objawy,
- konwencjonalna RT-PCR z zastosowaniem starterów, Alkowni i in. (2019) ⁽⁴⁾,
- konwencjonalna RT-PCR z zastosowaniem starterów, Rodríguez-Mendoza i in. (2019) ⁽⁵⁾,
- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, opisana w protokole Międzynarodowej Federacji Nasiennej (ISF) (2020) ⁽⁶⁾,
- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, Menzel i Winter (2021) ⁽⁷⁾,
- RT-PCR w czasie rzeczywistym z zastosowaniem starterów i sond, Bernabé-Orts i in. (2021) ⁽⁸⁾.

W przypadku dodatniego badania na występowanie przeprowadza się badanie drugą metodą, inną niż metoda stosowana do wykrywania występowania, obejmującą jedną z wymienionych powyżej metod RT-PCR, z wykorzystaniem tej samej próbki w celu potwierdzenia identyfikacji.

⁽⁴⁾ Alkowni, R., Alabdallah, O., Fadda, Z. (2019) Molecular identification of tomato brown rugose fruit virus in tomato in Palestine [Identyfikacja molekularna wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora w pomidorach w Palestynie]. *Journal of Plant Pathology* 101(3), s. 719–723.

⁽⁵⁾ Rodríguez-Mendoza, J., Garcia-Avila, C.J., López-Buenfil, J.A., Araujo-Ruiz, K., Quezada, A., Cambrón-Crisantos, J.M., Ochoa-Martínez, D.L. (2019) Identification of Tomato brown rugose fruit virus by RT-PCR from a coding region or replicase [Identyfikacja wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora przy pomocy RT-PCR z regionu kodowania lub replikazy]. *Mexican Journal of Phytopathology* 37(2), s. 346–356.

⁽⁶⁾ ISF (2020), Detection of Infectious Tomato brown Rugose fruit virus (ToBRFV) in Tomato and Pepper Seed [Wykrywanie wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora (ToBRFV) w nasionach pomidora i papryki], <https://worldseed.org/our-work/seed-health/fish-methods/>, wersja 1.5, upload 29/03/2023.

⁽⁷⁾ Menzel, W. i Winter, S. (2021). Identification of novel and known tobamoviruses in tomato and other solanaceous crops using a new pair of generic primers and development of a specific RT- qPCR for ToBRFV [Identyfikacja nowych i znanych tobamowirusów w pomidorach i innych uprawach psiankowatych przy użyciu nowej pary generycznych starterów oraz opracowanie specyficznego RT- qPCR dla ToBRFV]. *Acta Horticulturae* 1316, s. 143–148.

⁽⁸⁾ Bernabé-Orts, J.M., Torre, C., Méndez-López, E., Hernando, Y., Aranda, M.A. (2021) New Resources for the Specific and Sensitive Detection of the Emerging Tomato Brown Rugose Fruit Virus [Nowe sposoby swoistego i czułego wykrywania nowego wirusa brunatnej wyboistości owoców pomidora]. *Wirusy* 13, 1680.